

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXVI

Nr 1

WARSZAWA 1969

A. 398/46/1

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXVI

1969

1

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1969

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander
Gieysztor, Stanisław Herbst, Ryszard Kołodziejczyk, Witold Kula,
Gerard Labuda, Tadeusz Łepkowski, Marian Małowist, Franciszek
Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARIAT

Krzysztof Groniowski, Stanisław Trawkowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2383 + 177 egz. Ark. wyd. 28,25, ark. druk. 17,25

Papier druk. sat. kl. V, 65 g. B1

Oddano do składania 28.X.1968. Podpisano do druku 2.I.1969

Druk ukończono w styczniu 1969 r.

Zam. 784/68

N-24

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

1868 K. 21c

СОДЕРЖАНИЕ

Бронислав Влодарски — Польско-русские отношения во время Казимежа Справедливого	18
Збигнев Кухович — Общественные последствия прогрессивного вырождения польской олигархии в XVII—XVIII вв.	42
Вальдемар Ваузе — Историческая мысль в XVII в.	69
Ежи Куманецки — Санционирование восточной границы Польши Советом послов	91

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

Нужды и перспективы развития польской исторической науки	93
Герард Лябуда — Несколько слов о генезисе средневекового германского государства	117

МАТЕРИАЛЫ

Антони Гонсёровски — Призыв в народное ополчение 1433 г в Великопольше	131
Ян Юшик — Об исследованиях над юдаизмом (ересь жидовствующих)	141
Георги Кокай — Отклики костюшковского восстания в венгерской печати того времени	153

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Владислав Собоциньски — Родовая собственность и племенная общность братств и деревень в Черногории в XIX и XX вв.	163
---	-----

ХРОНИКА	245
IN MEMORIAM	263
ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ	271

TABLE DE MATIÈRES

Bronisław Włodarski — Le voisinage polono-ruthène au temps de Casimir le Juste	18
Zbigniew Kuchowicz — Les conséquences sociales de la dégénération progressive des magnats polonais aux XVII ^e et XVIII ^e siècles	43
Waldemar Voisé — La pensée historique du XVII-e siècle	70
Jerzy Kumaniecki — La reconnaissance de la frontière est de la Pologne par le Conseil des Ambassadeurs	92

DISCUSSIONS ET POLEMIQUES

Les besoins et les perspectives de développement des sciences du passé en Pologne	93
Gerard Labuda — Quelques observations au sujet de la genèse de l'Etat allemand du Moyen-Age	117

MATÉRIAUX

Antoni Gąsiorowski — La levée en masse de 1433 en Grande Pologne	131
Jan Juszczyk — Etudes sur le judaïsme	141
Geörgy Kókay — Les repercussions de l'insurrection de Kościuszko dans la presse contemporaine hongroise	153

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS

Władysław Sobociński — La propriété familiale et les communautés des tribus, des confréries et des villages dans le Montenegro des XIX-e et XX-e siècles	163
--	-----

CHRONIQUE	245
IN MEMORIAM	263
CORRESPONDANCE	271

SPIS TREŚCI

Bronisław Włodarski — Sąsiedztwo polsko-ruskie w czasach Kazimierza Sprawiedliwego	5
Zbigniew Kuchowicz — Społeczne konsekwencje postępującej degeneracji możnowładztwa polskiego w XVII—XVIII w.	21
Waldemar Voisé — Wokół myśli historycznej XVII w.	45
Jerzy Kumaniecki — Uznanie wschodniej granicy Polski przez Radę Ambasadorów	73

DYSKUSJE I POLEMIKI

O potrzebach i perspektywach rozwoju polskich nauk o przeszłości — Karol Buczek, Władysław Czaplinski, Antoni Czubiński, Marian M. Drozdowski, Karol Górski, Sławomir Kalemka, Norbert Kołomejczyk, Zbigniew Landau i Jerzy Tomaszewski, Tadeusz Manteuffel, Jerzy Ochmański, Lech Trzeciakowski, Roman Wapiński	93
Gerard Labuda — Uwagi o genezie średniowiecznego państwa niemieckiego	117

MATERIAŁY

Antoni Gasiorowski — Pobór do pospolitego ruszenia 1433 roku w Wielkopolsce	131
Jan Juszczyk — O badaniach nad judaizantyzmem	141
Geörgy Kókay — Echa powstania kościuszkowskiego w ówczesnej prasie węgierskiej	153

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Władysław Sobociński — Własność rodzinna a wspólnoty plemion bractw i wsi w Czarnogórze w XIX i XX w.	163
*	
P. Bogdanowicz, Przynależność polityczna Śląska w X wieku — Lech Tyszkiewicz	177
Piśmiennictwo czasów Bolesława Chrobrego — Andrzej Feliks Grabski	181
W. Zaleski, Dzieje górnictwa i hutnictwa na Górnym Śląsku do roku 1806 — Stanisław Michalkiewicz	182
H. Grundmann, Bibliographie zur Ketzergeschichte des Mittelalters (1900—1966) — Stanisław Bylina	186
M. Biskup, Trzynastoletnia wojna z Zakonem Krzyżackim 1454—1465 — Stanisław Herbst	189
A. Sucheni-Grabowska, Odbudowa domeny królewskiej w Polsce 1504—1543 — Janusz Małek	191
A. Wawrzyńczyk, Gospodarstwo dworskie w dobrach Pabianice 1559—1570 — Wojciech Szczygielski	194

J. Małek, Ustawa o rządzie (Regimentsnottel) Prus Książęcych z roku 1542 — Maria Bogucka	196
A. Dunin-Wąsowicz (Żaboklicka), Kapitał mieszczański Nowego Sącza na prze- łomie XVI/XVII wieku — Jan M. Małecki	200
M. Kulczykowski, Kraków jako ośrodek towarowy Małopolski Zachodniej w drugiej połowie XVIII wieku; M. Frančič, Kraków produkujący i kon- sumujący; M. Frančič, Ludzie luźni — Janusz Deresiewicz	203
W. Markov, Die Freiheiten des Priesters Roux — Stanisław Salmono- wicz	209
A. Trębicki, Opisanie sejmu ekstraordynaryjnego podziałowego roku 1793 w Grodnie — Mieczysław Chojnacki	211
M. Senkowska-Gluck, Donacje napoleońskie w Księstwie Warszawskim — Juliusz Willaume	215
T. Szczechura i R. Szczechura, Zagadnienia społeczno-polityczne wsi w cza- sopismach polskiego ruchu ludowego 1889—1918 — Helena Bro- dowska	219
H. Zwahr, Eauernwiderstand und sorbische Volksbewegung in der Oberlausitz (1900—1918) — Andrzej Brożek	222
L. W. Adamec, Afghanistan 1900—1923 — Tomasz Wituch	225
A. Kopruckowiak, Ruchy rewolucyjne na wsi lubelskiej w latach 1905— 1907 — Bronisław Radlak	228
Z. P. Jachimowicz, Italo-turecka wojna 1911—1912 gg. — Marek Cza- pliński	232
Fr. Biały, Córnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych 1914— 1932 — Zbigniew Landau	235
Z. Sládek, V. Moulis, J. Muška, Dějiny Svazu Sovětských socialistických re- publik. Dějiny Sovětského svazu — Jerzy Tomaszewski	238
„Rocznik Lubelski” — Ryszard Bender	240

KRONIKA

Uprzemysłowienie ziem polskich w XIX i XX w. — Regina Chomać, Witold Pruss	245
O Historię Górnego Śląska. 1815—1965 — Andrzej Brożek	247
Historyka	249
Sześćdziesięciolecie „Zapisek Historycznych”	250
O zgonie Romana Rozdolskiego	250
Polacy i Czesi w XIX i XX w. — Lidia Buczma	253
Z prac Międzynarodowego Komitetu Nauk Historycznych	257
Historia na VI Międzynarodowym Kongresie Sławistów w Pradze — Ju- liusz Bardach	253
Historia ludzkości	261

IN MEMORIAM

Karol Maleczyński (1897—1968) — Józef Leszczyński	263
Roch Morcinek (1903—1968) — Piotr Bańkowski	267
Henryk Münch (1906—1968) — Józef Mitkowski	269

LISTY DO REDAKCJI

O dokładność skorowidzów — Henryk Batowski	271
--	-----

Cena zł 30,—

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK A HISTORYCZNEGO

PRENUMERATA KRAJOWA

Zamówienia i wpłaty przyjmują — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100.200. — Urzędy pocztowe i listonosze — Księgarnie „Domu Książki” — Oddziały i Delegatury „Ruchu”.

Prenumerata: roczna 120,— zł, półroczna 60,— zł

Zamówienia przyjmowane są do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić w księgarniach „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter). Egzemplarze archiwalne można nabywać także w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch”, Warszawa, ul. Nowomiejska 15/17, konto PKO nr 114-6-700041 VII O/M.

PRENUMERATA ZAGRANICZNA

— Koszt prenumeraty ze zleceniem wysiłki za granicę wynosi o 40% drożej — Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO nr 1-6-100.024.

Les demandes concernant les conditions d'achat de toutes les revues scientifiques polonaises doivent être adressés à l'Entreprise d'Exportation et d'Importation „Ruch”, Warszawa 1, Rue Wilcza 46.

Le contenu de prochains numéros des revues scientifiques ainsi que leurs prix sont indiqués dans le bulletin „Polish Scientific Periodicals”, que vous trouverez dans les bibliothèques et grandes maisons de diffusion de presse de votre pays.

Kwart. Hist. R. LXXVI, z. 1, s. 1—276, Warszawa 1969.

Indeks 36432.